

Nr 65.

Ankom till riksdagens kansli den 28 maj 1934 kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående pension åt överassistenten å övergångsstat vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet E. I. Haglund.

I en till riksdagen avlåten, den 9 mars 1934 dagtecknad proposition nr 233, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att överassistenten å övergångsstat vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet *Erik Ivar Haglund* må, därest han senast med den 1 november 1934 avgår från sin befattning, från och med uppnådd 65 års ålder under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 3,624 kronor.

Före den 1 november 1932 handhades den försöksverksamhet på mejeriområdet, som bedrives av centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, av en underavdelning under anstaltens avdelning för husdjursskötsel och mejerihantering. För den närmaste ledningen av mejeriförsöken var i anstaltens stat uppförd en befattning såsom överassistent (lönegraden B 26), vilken befattning från och med den 1 januari 1914 innehafts av Haglund. Efter beslut av 1931 och 1932 års riksdagar har centralanstaltens försöksverksamhet på mejeriområdet från och med den 1 november 1932 organiserats såsom en självständig försöksavdelning under en särskild avdelningsföreståndare. I samband härmed har den av Haglund innehavda befattningen uppförts å övergångsstat med skyldighet för Haglund att tjänstgöra vid mejeriförsöken. Den 14 oktober 1932 utnämnde Kungl. Maj:t annan person än Haglund att vara föreståndare för den nya mejeriavdelningen.

Haglund har nu hos Kungl. Maj:t anhållit om rätt att komma i åtnjutande av pension vid avgång från befattningen före uppnådd pensionsålder.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Haglund är född den 12 februari 1878,

att han inträdde i statens tjänst den 1 maj 1913, då han vann anställning såsom extra ordinarie assistent vid centralanstalten,

att han utnämndes till överassistent vid anstalten från och med den 1 januari 1914,

samt att han på egen ansökning genom beslut av Kungl. Maj:t den 14 oktober 1932 erhållit tjänstledighet från sin befattning från och med den 1 november 1932 för enskilda angelägenheter (tjänstgöring i enskild anställning) samt därefter varit och fortfarande är tjänstledig; den senast beviljade tjänstledigheten utlöper den 31 oktober 1934.

Efter återgivande av utlåtanden i ärendet av styrelsen för centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet samt statskontoret har *departementschefen* i ämnet anfört följande:

»Av den lämnade redogörelsen framgår, att den av Haglund innehavda befattningen såsom överassistent vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet numera är uppförd å övergångsstat samt att anstalten för närvarande och sannolikt för framtiden saknar möjlighet att tillgodogöra sig Haglunds arbetskraft på ett sätt, vilket kan svara mot den löneutgift, som hans återinträde i tjänstgöring och fortsatta utövande av sin befattning skulle medföra för statsverket. Vid sådant förhållande synes det ligga i statens ekonomiska intresse att genom medgivande av viss pensionsrätt för Haglund vid avgång före uppnådd pensionsålder underlätta den övergång till anställning i enskild tjänst, som av honom åsyftas.

Ett beslut om rätt för Haglund att vid uppnådd pensionsålder komma i åtnjutande av pension till det belopp, som motsvarar det av honom nu intjänade antalet tjänstår, lärer emellertid såväl av principiella skäl som med hänsyn till konsekvenserna icke böra ifrågakomma. Ej heller bör Haglund lämpligen erhålla fortsatt tjänstledighet för enskilda angelägenheter. En lösning av frågan synes därför få sökas på annan väg. I sådant avseende må uppmärksammas, att enligt det förslag till civilt tjänstepensionsreglemente, som framlagts för riksdagen, tjänsteman, vilken före uppnådd pensionsålder lämnar sin befattning i statens tjänst, skulle tillförsäkras rätt till s. k. uppskjuten livränta. Denna förmån skulle avvägas på sådant sätt, att den efter försäkringsteknisk beräkning svarar mot den intjänta pensionen, dock att reduktion av beloppet verkställes efter vissa regler, därest antalet tjänstår vid avgången understiger 30. En pension beräknad i huvudsak enligt de regler, som skulle komma att gälla beträffande nämnda förmån, synes mig lämpligen kunna tillerkännas Haglund, därest han avgår från sin statstjänst. För en tillämpning av dessa regler redan före civila tjänstepensionsreglementets ikraftträdande den 1 juli 1935 talar i detta fall den omständigheten att, såsom förut framhållits, Haglunds tjänst är avsedd att vid hans avgång indragas och alltså att betrakta såsom övertalig. Några icke önskvärda konsekvenser av ett beslut av föreslagen innebörd torde sålunda icke vara att befara.

Jag har låtit med anlitande av försäkringsteknisk sakkunskap uträkna det belopp, som med hittills intjänt pension skulle vid avgång tillkomma

Haglund enligt beräkningsgrunder, valda i anslutning till de i 1930 års pensionssakkunnigas betänkande givna beräkningsexemplen angående uppskjuten livränta, dock med tillämpning av en räntefot av 4 procent i stället för den i betänkandet använda räntefoten 4 $\frac{1}{2}$ procent. I syfte att förenkla beräkningen har härvid för den korta tid, varunder Haglund innehåft extra ordinarie anställning, räknats med samma pensionsunderlag, som gäller för överassistentbefattningen. Pensionsförmånen skulle enligt de tillämpade grunderna komma att uppgå till 3,624 kronor för år. Denna pension bör tillkomma Haglund från och med uppnådd 65 års ålder. Pensionen synes böra bestridas från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m.»

Med hänsyn till vad departementschefen i ärendet anfört har utskottet ansett sig böra tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts förslag. *Utskottet.*

Utskottet får sålunda hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

Stockholm den 25 maj 1934.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD AKERBERG.

Närvarande: se anteckning å utlåtande nr 62.
